

รายงานหน้า 2 : มุมมอง ‘ข้อดี-ข้อเสีย’ กม.การปรับเป็นพินัย

หมายเหตุ – ความเห็นของนักวิชาการด้านกฎหมายกรณี กรม.เห็นชอบร่าง พ.ร.บ.ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ... เพื่อเป็นกฎหมายกลางในการพิจารณาและกำหนดมาตรการสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง ซึ่งเรียกมาตรการใหม่นี้ว่า “การปรับเป็นพินัย” ซึ่งผู้กระทำความผิดต้องชำระเงินค่าปรับตามที่กำหนดและการปรับนั้น ไม่ใช่เป็นโทษปรับทางอาญา

พัฒนา เรือนใจดี

อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ ม.รามคำแหง

โดยปกติก็เป็นดุลพินิจของตำรวจอยู่แล้ว ที่ว่าสามารถเรียกปรับได้ ไม่ต้องมีกฎหมายอะไรก็ปรับกัน จึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องมีมติ กรม.เพื่อเซ็นเป็นกฎหมายของรัฐบาล เพราะเป็นดุลพินิจของพนักงานสอบสวนของโรงพักอยู่แล้ว อีกทั้ง แม้ไปถึงศาล ศาลเองก็เปลี่ยนเป็นโทษปรับได้ กระทั่งการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ศาลก็สามารถทำได้ ดังนั้น พ.ร.บ.ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย จึงไม่มีความจำเป็น เพราะปัจจุบันนี้กฎหมายก็เอือมถึงตรงนั้นอยู่แล้ว ในทางตรงกันข้าม ผมกลับมองว่าการคงโทษจำคุกไว้จะเปิดกว้างให้ศาลได้ใช้ดุลพินิจ เพราะมีบางคนที่ว่าเขาไม่มีเงินแล้วให้ไปบำเพ็ญสาธารณประโยชน์แทน แต่เขาเมาซ่าแล้วซ่าซ่า ไม่พกใบขับขี่แล้วซ่าซ่า ซึ่งถ้าไปใส่ไว้ในกฎหมายเหมือนที่มติ กรม.เห็นชอบ จะกลายเป็นว่า ต่อไปนี้เหลือแค่โทษปรับ ซึ่งเป็นอีกด้านที่ควรคงกฎหมายเดิมไว้ให้เป็นช่องทางของศาลและของเจ้าพนักงานสอบสวน

ส่วนตัวเห็นว่าแนวทางนี้จะยิ่งแยกว่าเดิม ตรงที่โทษจำคุกไม่มี ซึ่งจะเกิดการกระทำผิดซ้ำซาก กล่าวคือ ในแง่หลักการ ถ้ามองผิวเผินเหมือนที่มติ กรม.ว่าการไม่เป็นคดีอาญา ไม่มีโทษติดตัว จะเป็นการช่วยเหลือเขา เพราะเขายากจน แต่ถ้ามองอีกด้านจะกลายเป็นความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายลดน้อยลง เช่น ในเรื่องไม่พกใบขับขี่ เมาแล้วขับรถ จะทำให้คนเราพูดกันว่าปรับอย่างเดียว ไม่มีโทษอาญา เหมือนเวลาผู้หญิงทะเลาะกัน ที่มักบอกว่า “เดี๋ยวตบกัน เสีย 500 บาท” ซึ่งความจริงมีโทษจำคุก

เพราะเป็นการทำร้ายร่างกายกัน แต่เมื่อมีการใช้ดุลพินิจเช่นนี้นักบอขๆ 400-500 บาท จนกลายเป็นกฎหมายขึ้นมา ชาวบ้านก็เข้าใจว่า ตบกันเสีย 500 บาท ซึ่งไม่ใช่ หากเป็นไปตามมติ กรม.ก็จะเป็นจริงตามที่เขาลือกันว่า “มีแต่โทษปรับ” หรือการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องการจราจร ความศักดิ์สิทธิ์จะน้อยลง และจะส่งผล กระทบต่อผู้ใช้รถ ใช้ถนนที่สัญจรไปมาว่าจะได้รับความไม่ปลอดภัยมากขึ้น เพราะรัฐไปเปลี่ยนโทษ จากทางอาญา เป็นโทษทางแพ่ง ซึ่งเรียกว่า การบริการต่อสังคม ทั้งนี้ ย่อมมองแต่ผู้กระทำความผิดเพียงด้านเดียว แต่ควรมองไปถึงพลเมืองหรือประชาชนคนอื่นด้วย เวลาจะออกกฎหมายแต่ละครั้งต้องมอง 360 องศา ต้องคิดถึงมุมคนที่กระทำผิด คนที่ถูกกระทำความผิด และที่สำคัญคือ สังคมคิดอย่างไร

เหมือนเวลานี้ เราพูดเรื่องการพักการลงโทษ คุณสุรยุทธ สุทัศนจินดา ที่ติดคุกยังไม่เท่าไรจะพ้นโทษแล้ว ซึ่งมีการพูดกันในแวดวงวิชาการเร็วๆ นี้ว่า “ต้องทบทวนเรื่องการพักการลงโทษเสียแล้ว” ว่าการกระทำความผิดที่ระวางโทษสูง ตั้งแต่ 8 ปี แต่ขังอยู่ในคุกไม่ถึง 1 ปี แบบนี้ต้องทบทวน เพราะเรื่องเหล่านี้เป็นสภาพบังคับทางกฎหมาย โดยทางกฎหมายอาญา ก็จะมีโทษจำคุก ปรับ และริบทรัพย์, ทางแพ่ง ก็มีค่าสินไหมทดแทน แต่เมื่อศาลได้ใช้การตัดสินพิพากษาลงไปแล้วนั้น กลับไปพบข้อบกพร่องที่ราชทัณฑ์ ในเรื่องการพักการลงโทษ จะโทษกฎหมายก็ไม่ได้ กฎหมายก็ตัดสินเต็มที่แล้ว หรือ ไปโทษผู้พิพากษาที่ไม่ได้ ท่านก็พิพากษาจำคุกตั้ง 8 ปีแล้ว แต่ดันไปบกพร่องเรื่องนักโทษชั้นดี ชั้นดีมาก ชั้นดีเยี่ยม ทำให้กระบวนการยุติธรรม เมื่อถึงเวลาตัดสิน ดูเหมือนจิงจัง แต่ปลายทางก็ไปพักการลงโทษ เพราะเอาแนวคิดตะวันตกมาวาง ที่ว่า “นักโทษชั้นคุก” เปลืองงบประมาณ ต้องการให้เขากลับตนเป็นคนดี

ซึ่งนี่คือเรื่องเดียวกัน เป็นแนวคิดที่ฝรั่งเสนอ เรียกว่า Social Harmony ที่เสนอกันมานาน 20 กว่าปีแล้ว บัดนี้มาเข้าคดีจราจรแล้วว่า จะไม่มีโทษอาญา ซึ่งต่อไปก็ไม่รู้ว่า ในคดีมโนสาร จะเลยไปด้วยหรือไม่ ดังนั้น ต้องคิดกันให้รอบคอบ เพราะการที่จะเสนอกฎหมายที่เกี่ยวข้องและกระทบกับสภาพบังคับ เกี่ยวข้องกับความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายด้วย

โอฬาร ถิ่นบางเตียว

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ ม.บูรพา

ในแง่หนึ่ง ต้องเข้าใจว่ากระบวนการทางความยุติธรรมของเรา มีคดียุติความจำนวนมาก ตั้งแต่คดีความลหุโทษ จนถึงคดีความที่มีอัตราโทษสูง ซึ่งทั้งหมดนำมาสู่ ความ
ล่าช้าของกระบวนการยุติธรรมซ้ำซ้อน เมื่อกระบวนการยุติธรรมของเราซ้ำซ้อนอยู่แล้ว ยังมีคดีความมาก ถ้าใช้กระบวนการเดียวกันทั้งหมดจะเกิดปัญหา “คอขวด”
นำมาสู่ความล่าช้า โดยปัญหาความล่าช้า นำไปสู่ “ความยุติธรรม” รูปแบบหนึ่งต่อการอำนวยความสะดวก

ในแง่หนึ่ง ที่จะทำให้เป็นเพียงความผิดลหุโทษ ซึ่งเป็นความผิดที่อาจจะเกิดขึ้นโดยไม่เจตนา ส่วนตัวเห็นด้วยเพราะจะทำให้ไม่เกิดการกระตุกตัวอยู่ที่กระบวนการ
ยุติธรรม แต่ต้องตั้งอยู่บนฐานที่ว่ามีความผิดลหุโทษและไม่มีเจตนา โดยใช้มาตรการอย่างอื่นในการลงโทษแทน กล่าวคือ ไม่ใช้มาตรการทางด้านกฎหมาย หรือ
กระบวนการยุติธรรม แต่เราอาจจะใช้ “กระบวนการทางสังคม” และความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การสนับสนุนหรือในที่สาธารณะ อาจจะไม่มีโทษทางอาญา แต่ต้องมี
ความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น ต้องมีค่าปรับเป็นการลงโทษ หรือถ้าไม่มีการปรับ ก็พยายามให้เขาต้องรับโทษทางสังคม ในฐานะผู้บำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งด้านหนึ่งจะ
เหมือนการช่วยฝึกให้คนรู้สำนึกรับผิดชอบต่อสังคมที่อยู่ในกรณีที่คุณทำผิดต่อสังคม คุณก็ต้องรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งดีเสียอีก เพราะถ้าก่อนหน้านี้มีความผิดก็ต้องไปปรับโทษ
ติดคุก หรือจ่ายค่าปรับ ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับสังคมก็จะห่างเหิน แต่ถ้าเขามีความผิด แทนที่จะเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ก็ให้รับผิดชอบในฐานะพลเมือง
เช่น กรณีขับรถด้วยความเร็วสูง คุณก็ต้องมาจัดการดูแลเรื่องถนน การจราจร หรือคุณสนับสนุนหรือในทางสาธารณะ ดีไม่ดีกว่าคือคุณอาจต้องมาเก็บก้นบุหรี่ กวาดสถานที่ จัดเก็บ
แถบนั้น สร้างสามัญสำนึกในความเป็นพลเมืองร่วมกันในทางรัฐศาสตร์

ทั้งนี้ แม้ว่านโยบายนี้ดูเหมือนจะช่วยลดช่องว่างทางสังคม ช่วยกันดูแลคนที่มีความได้เปรียบ มีปัญหาฐานะทางเศรษฐกิจ หรือไม่มีเจตนากระทำความผิด เพื่อให้เขารู้สึก
ไม่ต้องไปเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม อย่างไรก็ตาม การปรับกฎหมายในลักษณะนี้ต้องดูว่าจะมีช่องทางให้เกิดการคอร์รัปชันหรือไม่ เช่น คิมแล้วขับ มีโทษสูง บางคนก็
ใช้วิธีจ่ายใต้โต๊ะ ค่าปรับ 5,000 บาท ก็จ่าย 2,000 บาท เป็นต้น รัฐบาลจึงต้องดูแลเรื่องนี้ ต้องระวังเรื่องการคอร์รัปชันในค่าปรับด้วย

อย่างไรก็ดี หากมองในแง่บริบทของสังคม เรามีฐานคิดหนึ่งที่ต้องการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาคของความเป็นมนุษย์ โดยใช้วิธีการสร้างความยุติธรรม
จากวิธีคิดอื่นๆ นอกจากวิธีคิดทางนิติศาสตร์ เช่น เอาวิธีคิดทางสังคม ศาสนา วัฒนธรรม มาจับ ซึ่งก็โอเค แต่หากดูในบริบทของสังคมก็น่าสนใจ เพราะเรา
รู้ว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่มีลักษณะการใช้อำนาจแบบนี้ กล่าวคือไม่เป็นไร ถือว่าไม่มีความผิด เมกแล้วขับ ขับรถไม่พกพาใบขับขี่ ไม่ใช่ความผิด บวกกับสังคมเราเป็น
สังคมอำนาจนิยม ซึ่งยิ่งจูงใจให้เราไม่ให้ความสำคัญกับความผิดในลักษณะนี้ นี่ก็คือสิ่งที่น่ากังวลภายใต้บริบทของสังคมไทย

ดังนั้น หากชั่งน้ำหนักแล้ว ผมคิดว่าในระยะสั้น เราสามารถดำเนินการไปก่อนได้ คือใช้ไปก่อนราว 3 เดือน หรือ 1-2 ปี แล้วประเมินผลว่า พ.ร.บ.ฉบับนี้จะช่วย
กระบวนการยุติธรรมให้งานลดลงได้หรือไม่ ช่วยให้คนรู้สึกถึงคดีความต่างๆ ว่าลดลงได้บ้างหรือไม่ หรือช่วยให้คนตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น
หรือไม่ น่าจะใช้ก่อน 1 ปี แล้วค่อยประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข ถ้าคนสนใจ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือดีมีวินัยขึ้นก็ใช้ต่อ ถ้ามีข้อผิดพลาด-บกพร่องเล็กน้อย ก็แก้ไข
แต่ถ้าใช้แล้วไม่มีอะไรดีขึ้นเลย เราค่อยยกเลิกก็ได้

คอรียะ มานูแซ

นายกสมาคมนักกฎหมายสิทธิมนุษยชน

การจัดทำร่าง พ.ร.บ.การปรับเป็นพินัย ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ เพราะการแสดงความเห็นไม่ใช่
อาชญากรรม ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง แต่เป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องรับฟังความเห็นที่หลากหลายและควรส่งเสริมสิทธิเสรีภาพให้ประชาชนมีสิทธิในการแสดงออก มี
ส่วนร่วมในทางการเมือง นอกจากนี้ยังมีกฎหมายระหว่างประเทศ ที่ไทยเป็นภาคีว่าด้วยสิทธิพลเมืองเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีเสรีภาพในการแสดงออก
สำหรับการมีกฎหมายเปลี่ยนแปลง โทษทางอาญา ถือเป็นเรื่องที่ดีที่เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ประชาชนมีพื้นที่ที่ปลอดภัยในการแสดงทางการเมืองหรือมีส่วนร่วม
ทางการเมืองมากขึ้น หากในอนาคตหากมีกฎหมายนี้ประชาชนก็จะมีความกล้าหาญในแสดงความคิดเห็นที่ต่างกันได้มากขึ้น ไม่ต้องวิตกว่ารัฐจะใช้อำนาจเข้ามาเป็น
เครื่องมือเพื่อปิดกั้นและการแสดงความคิดเห็นไม่ใช่อาชญากรรม หลายประเทศได้แก้ไขกฎหมายไม่ให้ความคิดที่เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเป็น
ความผิดทางอาญา โดยเฉพาะคดีหมิ่นประมาทถือว่ารัฐบาลไม่ใช่ผู้เสียหาย แต่ผู้เสียหายต้องไปดำเนินคดีด้วยตัวเอง โดยที่หน่วยงานรัฐไม่ต้องยื่นมือเข้ามาจัดการ
สำหรับข้อเสียอาจจะมีปัญหาจากการเรียกค่าเสียหายทางแพ่ง และการเรียกค่าเสียหายมักจะขึ้นอยู่กับสถานะทางสังคมของผู้ที่ได้รับความเสียหายด้วย แต่เรื่องนี้ขอให้
ทุกฝ่ายควรคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ขอขำว่ารัฐไม่ควรมองผู้ที่เห็นต่างทางการเมืองเป็นอาชญากรรมซึ่งถือเป็นประเด็นสำคัญที่สุด เพราะที่ผ่านมา

=

คงได้เห็นแล้วว่ามีการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการกลั่นแกล้งทางการเมือง รวมทั้งการสร้างภาระเกินความจำเป็น ตั้งแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่รับแจ้งความในบางเรื่องที่รัฐไม่ได้เป็นผู้เสียหายโดยตรง และจะเห็นได้ว่าคดีอาญาในบางเรื่องได้เพิ่มภาระให้กระบวนการยุติธรรมโดยไม่จำเป็น

หากในอนาคตมีการบังคับใช้ พ.ร.บ.การปรับเป็นพินัย ถือเป็นเรื่องที่ดีไม่คำนึงว่าจะเป็นผลงานของรัฐบาลชุดไหน เพราะจะมีโอกาสลดการดำเนินคดีที่เกิดจากการแสดงออกของประชาชนทางการเมืองในบางเรื่องที่ไม่น่าจะเป็นโทษร้ายแรง ไม่ควรจะต้องนำไปกักขัง และต้องระวังไม่ให้เกิดการบังคับใช้กฎหมาย จะต้องมีการนำ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ฯ ไปบังคับใช้ในความผิดเกี่ยวกับคดีหมิ่นประมาท แม้ว่าที่ผ่านมาจะมีเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายแล้วแต่พบว่ามีคดีเกิดขึ้นจำนวนมาก ทั้งที่ควรไปถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายเป็นหลัก

หรือแม้กระทั่งการใช้ พ.ร.บ.การชุมนุมในที่สาธารณะก็มีคนจำนวนมากเข้าใจผิดว่าการชุมนุมจะต้องขออนุญาต แต่ในกฎหมายไม่ได้มีข้อบัญญัติให้ขออนุญาต แต่เป็นการเพียงการแจ้งให้ทราบเท่านั้น แต่เรื่องนี้ถูกใช้เป็นเครื่องมือหรือมีการตีความกรณีการชุมนุมที่ไม่แจ้งก็ถือว่ามีความผิดตาม พ.ร.บ.การชุมนุมฯแล้ว

หลังจากมีการบังคับใช้ พ.ร.บ.การปรับเป็นพินัย ทุกภาคในโครงสร้างของกระบวนการยุติธรรมทุกภาคส่วนก็ต้องศึกษาและใช้ดุลพินิจในการทำหน้าที่ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายและบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยเร็ว เมื่อกฎหมายบังคับใช้อย่างไรก็ควรปฏิบัติอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม อย่าบิดเบือนตีความกฎหมายเพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือหวังผลประโยชน์ทางการเมือง

แหล่งที่มา https://www.matichon.co.th/politics/politics-in-depth/news_2561402

แบบ พ.๒

หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน
ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พุทธศักราช ๒๕๕๐

เลขทะเบียน คส. กอ/๒๕๖๓

หนังสือสำคัญนี้ออกให้ไว้เพื่อแสดงว่า บริษัท วัชรินทร์ การบัญชี จำกัด โดย นายวัชรินทร์ วิศิษฎ์โรดม
เลขประจำตัวประชาชน ๓ ๑๐๑๒ ๐๒๓๔๕ ๐๘๕ เชื้อชาติ ไทย สัญชาติ ไทย อายุ ๔๔ ปี อาชีพ นักธุรกิจ
ถิ่นที่อยู่บ้านเลขที่ ๕๕/๑ หมู่ที่ - ซอย เอกชัย ๖๖ ถนน -

แขวง / ตำบล คลองบางพราน เขต / อำเภอ บางบอน จังหวัด กรุงเทพมหานคร เป็น เจ้าของ
หนังสือพิมพ์ชื่อ ประกาศธุรกิจ

มีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางด้านธุรกิจ รับประกาศเชิญประชุมผู้ถือหุ้น เพิ่มทุน ลดทุน ย้ายที่ตั้ง กรรมการเข้า ออก
เลิกบริษัท ชำระบัญชี อำนาจกรรมการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๗๕

ภาษาที่หนังสือพิมพ์จะออก ภาษาไทย

ชนิดของหนังสือพิมพ์ที่ออก เป็นเล่ม

ระยะเวลาที่ออกหนังสือพิมพ์ รายไม่แน่นอน

ชื่อสำนักงานของหนังสือพิมพ์ บริษัท วัชรินทร์ การบัญชี จำกัด

ตั้งอยู่ ณ ที่ - เลขที่ ๕๕/๑ หมู่ที่ - ซอย เอกชัย ๖๖ ถนน เอกชัย

แขวง / ตำบล คลองบางพราน เขต / อำเภอ บางบอน จังหวัด กรุงเทพมหานคร

ชื่อสำนักงานของผู้โฆษณา บริษัท วัชรินทร์ การบัญชี จำกัด

ตั้งอยู่ ณ ที่ - เลขที่ ๕๕/๑ หมู่ที่ - ซอย เอกชัย ๖๖ ถนน เอกชัย

แขวง / ตำบล คลองบางพราน เขต / อำเภอ บางบอน จังหวัด กรุงเทพมหานคร

ชื่อโรงพิมพ์ที่พิมพ์ บริษัท วัชรินทร์ การบัญชี จำกัด

ตั้งอยู่ ณ ที่ - เลขที่ ๕๕/๑ หมู่ที่ - ซอย เอกชัย ๖๖ ถนน เอกชัย

แขวง / ตำบล คลองบางพราน เขต / อำเภอ บางบอน จังหวัด กรุงเทพมหานคร

หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ นายวัชรินทร์ วิศิษฎ์โรดม เป็นผู้พิมพ์

นายวัชรินทร์ วิศิษฎ์โรดม เป็นผู้โฆษณา

นายวัชรินทร์ วิศิษฎ์โรดม เป็นบรรณาธิการ

บริษัท วัชรินทร์ การบัญชี จำกัด เป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์

ออกให้ตั้งแต่วันที่ ๒๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

(ลงชื่อ)

(นางสาวกนกอร คีตดาเดช)

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ

พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนการพิมพ์สำหรับจังหวัด กรุงเทพมหานคร